

ABONAMENTUL:

Un an 200 L
6 luni 100 L
3 luni 50

Rei
mir
Bula
Marli

Zina Nouă

Organ al Național-Liberal.

Anul V. — Nrul 22 14

Apare săptămânal sub conducerea unui comitet

Arad 27 Maiu 1928.

Declarația făcută de dl. Vintilă Brătianu președintele Consiliului sunt categorice: Hotărârea guvernului va fi tradusă în fapte, cu sprijinul opiniei publice întregi; căci România nu este țară de aventurieri

INLĂTURĂȚI REGIONALISMUL.

— IN JURUL UNUI STRIGĂT NEMERNIC. —

De PETRE TOMESCU.

Actele de acuzare ale partidului național țărănist se înmulțesc zi cu zi, de când prin neglijența unei definiții de imperioasă conduită națională, au deschis din nou cu Alba-Iulia, drumul unei lozinici de neertată și crudă nesimțire românească.

Partizanii conștiinței partid, la întoarcerea dela „congres”, au vrut să linșeze pe un biet șef de gară, pentru marele blestem, pentru imperceptibilul strigăt, pentru nemernicul motiv că ar fi „regățean”. E, în acest înfricoșător cuvânt, întreaga tragedie a neamului românesc.

Nu interesează jocul nenorocitei politici, de acelora ce desmembrează unitatea sufletească a românismului: echilibrul moral și național al „tolerantului” guvern, ce va fi chezașia viitorului României, să-i facă să-și îndrepte aspirațiile spre zările unui cinstit și sănătos naționalism, fără de care însăși quintesenta patriei e pusă în pericol...

Anul trecut, Dl. Dr. Lupu membru al actualului guvern, acționând în intenția de alcătuire a noului său partid, își ținea la Timișoara convenita întrunire... Și, în mijlocul discursurilor, a căror ideologie și formă nu interesează, patima de partid a câtorva netrebnici „devotați” ai partidului național-țărănist își scuipe ambiția și veninul peste pânza albă a unității sufletești române. Ecoul disprețuitoarelor silabe s'auzi în stuporea generală a românilor curați și a sufletelor oneste, ca dangărele sinistru al unui clopot, care, în liniștea unei nopți de nenorocit augur, vestește dezastrele viitorului: „Jos regățenii!” Dacă, încercând să desprinzi un fond mai adânc, un sens mai moral unora dintre politicienii ardeleni, i-ai întreba care e rațiunea, cea mai meschină chiar, care tentând dincolo de cutele sufletești ale eului național să-i asvârle în lăturile acestea de mocirloasă și criminală activitate, niciodată conștientul românismului n'ar putea preciza această odioasă noțiune și această atitudine nemernică.

Ce păcat, ce mare păcat are de ispășit acest regat nobil, această fașie de pământ stropită cu sângele celor opt sute mii de desrobitori, cari, înnebuniți de entuziasmul „Ardealului nostru” și desfăceau coapsele mușcând muribunzi din pământul cucerit

și românesc, pentru dobândirea satisfacției de a fi jertfit pe altarul idealului milenar?

În pragul intrării în războiul pentru „întregirea Neamului Românesc” febra miraculoasă a poporului nostru sceptic ajunge la culme, pentru verificarea Istoriei Românilor, pentru unitatea națională, pentru cucerirea pământului sfânt: Ardealul!

Dela soldat la general, nevroza acestui sguduitor dramatism de fericită epopee, se identifica cu însăși Națiunea Română. Fără a ține seamă de inferioritatea lui în marele concert al războiului ce încadra o tehnică înfricoșătoare, acest Regat de sacrificiu, își pune în cumpănă destinul lui și-și asvârle în marele uragan, toată floarea gândirii românești.

Un elan ce cuprinsese toată inteligența vechiului regat, se transmitea dela tribunele parlamentare la acțiunile de stradă, la întrunirile ad-hoc, efuzionând cu o uimitoare intensitate toate fibrele prin care curgea sânge de român.

Și în 1915-16 delirul acesta donchșotesco, ajunge la culme. „Transilvania”, „Ardealul”, „România-Mare”, se definește în sufletul fiecărui regățean cu chiar persoana lui și dela această dată, „glasul națiunii” era cel care își rostea adevărul.

Iar pentru o mai documentată retrospectivă a istoriei, să verificăm parlamentul națiunii române de atunci și gândirile marilor vizionari ai regatului.

La 16 Decembrie 1915, cu prilejul răspunsului la Mesajul Tronului, Take Ionescu vorbea în mijlocul unei Camere entuziasmata: „Instinctul națiunii îl simte fiecare popor, acest drept este dreptul primordial, dreptul esențial și de aceea poporul român a înțeles totdeauna că de o mie de ani s'a pus o problemă între el și unguri: ori ungurii până în vârful Carpaților și de acolo dominându-ne pe noi, ori noi așezați în cetățuia Transilvaniei și de acolo dominând Pusta ungurească; altfel nu se poate.

De o mie de ani așa stă problema, o mie de ani ea nu a dispărut niciodată din conștiința noastră. Nu am fost un stat de don Quichoți, dar nici un stat de inconștienți: de la dascălul de sat cu harta Daciei Traiane, cu număratoarea țărilor române

stăpânite de alții, până la omul politic, la toți — în sufletul lor sta scris cu litere de foc:

„Ardealul și unitatea națională”.

Sarcina aceasta de a scrie o epopee vie a căzut pe generațiunea noastră, deși nu a fost generațiune mai puțin pregătită pentru o viață eroică, decât generațiunea noastră. Și cu toate astea, d-lor deputați, pe această generație a urgit-o soarta să îndeplinească fapta cea mare.

Ea va fi sau gropașă muncii de veacuri, sau zămislitoarea unor vremi așa de frumoase, încât vedenia ei mă smerește...”

Așa își sfârșea, în ovațiile și uralele Camerii, și n' mai toate discursurile-i înflăcărâte de patriotismul sincer și pasionat, marele băbat politic al românilor; iar, în cuvântarea rostită la Craiova, la întrunirea „Federației Unioniste pentru desrobirea Ardealului” în ziua de 18 Oct. 1915, își răspica furtunos genul și patriotismul, în fața unei adunări înnebunite de emoție:

„Siliți suntem să sfârșim ca eroi, sau să sfârșim în lășitate: să trecem Carpații sau să treacă Ungurii la noi, să fim o Românie mare, sau să înceteze orice Românie, căci o Românie supusă Budapestei numai e o Românie. Poporul la înțeles dela început că n'avem alta de făcut decât să trecem peste Carpați. Aceasta v'ea Țara, aceasta v'eam noi. Dar vrem un lucru dela Dvs.: să vă sguduiți așa, încât să se simtă pământul tremurând sub mișcarea Dvs.”

Și când oștirea germană, care ocupase Muntenia, ajunsese la Siret și bătea la porțile Moldovei, la 14 Decembrie 1916, în camera deputaților din Iași, același Take Ionescu complecta primul act al tragediei ce se desfășura, innăbușindu-și în genialu-i talent, întreaga lui durere:

„Am propovăduit războiul și nu am asistat la suferințele României ca la o surpriză. Nu mi-am închipuit nici o clipă că noi, cari avem de revendicat mai mult decât oricare altul, nu vom plăti scump pentru ce reclamăm. Sunt mari suferințele. Cine nu o știe? Dar așa e fatalitatea: evenimentele hotărâtoare vin în vremea unei generații; aceea generație suferă și sângerează, dar se sângerează nu numai pentru dânsa, ci pentru toate generațiile

cari au să vină. Da, generația noastră suferă și are să sufere. Să sufere pentru că li va fi rezervat ei, să scrie epopeia neamului românesc”.

Și, după triumful dreptății și al încoronării Primului Rege al tuturor românilor, elanul celor din vechiul regat nu scăzu nici o clipă față de românii ardeleni, pe cari în exagerarea lor națională li socotiau superiori, atribuindu-le cu un exces de sincer patriotism, calități rare. Nu erau pagini de revistă în care să nu se consacre articole de proslăvire marelui poet ardelen Octavian Goga care a și fost laureat cu premiul național de literatură și care mai târziu fu socotit ca un profanator, când, lăsându-și versul se avântă în politică; nu erau întruniri, nu erau conferințe, nu era teatru unde simțimintele de dragoste și admirație pentru cei din ardeal să nu vibreze în unisonul conștiințelor românești.

Periculosul joc de cuvinte, criminala intenție, nerușinatul stigăt, ingrata atitudine față de regatul Mărășeștilor și Otuzului — implacabile numiri în istoria mondială a războiului liberator — nu pot crea nici o morală și nici o încredere partidului ce se ridică peste altarul jertfei și onoarei românești.

Înlăturăți viermele arogant din doctrina unui partid ce asvârle astfel de nenorociri naționale cu prețul oricărui sacrificiu, zdrobiți pe acela — oricine ar fi el — care întunecă viitorul și solidaritatea națională, căci mai presus de orice, stă integritatea sufletească a tuturor energiilor românești.

Iar emsarii și toți acei cinstiți și curați români cari se bat cu palmele peste piept, toți aceia cari în slujba partidului creator de nuanțe dușmane intereselor supreme române, spumegă atunci când le-asvârli în față nemernicia patimei veninoase ce s'a scoborât până la ultima treaptă de desconsiderare națională, să fi ucis pe loc, să-l fi strivit până la decapitare pe tovarășul lor de partid, care într'un moment de periculoasă exaltare, a exclamat subit: jos regățenii!

În clipele de actuală critică prin care trece statul nostru, un singur gând, un singur strigăt de solidaritate națională să ne lege pe toți și să vibreze puternic în inimele și mințile noastre, pentru

(Continuare pe pag. 2-4)

(Continuare de pe pag. 1-a)

vremile viitorului nesigur, în care dușmanii ne sapă pentru întâlnirea revanșei.

Și acel strigăt, acel emoționant exces de exaltare națională — simbol al vremilor din trecutul dureros și vitreg al Istoriei Neamului — să fie aureola definitivă a încheșării suferințelor care să împregneze cu slove strălucite de fior românesc, fibrele tricolorului român prin a cărei pânză să se deslușească înălțătoarele cuvinte: „Trăiască Românii de pretutindeni!”

Primăria com. Moroda.
Nr. 323—1928.

Publicațiune

Primăria comunei Moroda publică licitație pe ziua de 25 Iunie, orele 10 am. pentru edificarea și repararea podurilor din hotarul comunei.

Condițiunile și caietul de sarcini se pot vedea în timpul orelor oficiale la primăria comunei.

Moroda la 15 Mai 1928.
No. 386

Primăria

Primăria comunei Luguzău.
Nr. 509—1928.

Publicațiune.

Rămânând fără rezultat licitația din 29 Aprilie a. c. publicăm din nou licitație publică pe ziua de 15 Iunie 1928 orele 10 pentru repararea localului de primărie din satul Camna.

Licitațiunea se va ține în condițiunile art. 72—83 din legea contabilității publice.

Luguzău, 20 Mai 1928.

Primăria.

Nr. 393.

Primăria Cinteii.
Nr. 356—1928.

Publicațiune.

Primăria Cinteii publică licitație pentru furnizarea alor 30 st. 3 lemne de foc pe ziua de 7 Iulie 1928 ora 8 a.m. cu oferte sigilate la primăria Cinteii.

Caietul de sarcini se poate vedea în biroul notarial.

În caz de nereușită licitația se va ține o nouă licitație în ziua de 22 Iulie 1928.

Cinteii la 18 Mai 1928.

Primăria.

Nr. 385.

Primăria comunei Iermata.
Notariatul cercual Moroda.
Nr. 316—1928.

Publicațiune.

Primăria comunei Iermata publică licitație pe ziua de 20 Iunie 1928 orele 10 a.m. pentru următoarele.

1. Darea în întreprinderea a cărăușului comun.

2. Furnizarea alor 4 revolve pentru gardii comunale.

3. Confectionarea vestimentelor de vară și iarnă a gardiilor.

Licitația se va ține în conformitate cu legea cont. publ.

Iermata la 15 Mai 1928.

Primăria.

Nr. 388.

Nr. G. 3567—927.

Publicație de licitație.

În baza deciziei a judecătorei Chișineu Criș, G. 3567—927, 1 oglindă 1 masă și alte obiecte prețuite în suma de lei 2400 cuprinse în în avorul lui Miron Victor din comuna Grăniceri. (Ollaca) pentru suma de lei 480 capital și acces și spesele stabilite se vor vinde la licitație publică în comuna Grăniceri în ziua de 1 Iunie 1928 orele 9 p. a.

Chișineu Criș, la 17 Mai 1928.

portărel.

G. Ciupuligă.

Nr. 387.

Dela Uzinele Comunale.

Incunoștințăm onoratul public că în ziua de 23, 25, 28 și 30 Maiu a. c. pentru spălarea conductei de apă dela orele 10 seara până la ora 6 dimineața servirea apei va sista în întreg orașul.

Nr. 384.

Primăria comunei Iermata.
Notariatul cercual Moroda.
Nr. 524—1928.

Publicațiune de concurs.

Primăria comunei Iermata, publică concurs pentru ocuparea postului de venind vacant de moașe comună.

Cererile ajustate cu toate documentele prevăzute de lege se vor înainta acestei primării până la data de 20 Iunie 1928.

Salariul este acel prevăzut în bugetul anului curent.

Iermata la 15 Mai 1928.

Primăria.

Nr. 389.

Primăria comunei Moroda.
Nr. 323—1928.

Publicațiune.

Primăria comunei Moroda publică licitație pe ziua de 20 Iunie 1928 orele 10 am. pentru confectionarea vestimentelor de vară și iarnă pe seama alor 3 gardii comunali, precum și a revolvelelor necesare acestora.

Licitația se va ține în conformitate cu dispozițiunile legii cont. publ.

Moroda la Mai 1928.

Primăria.

Nr. 390.

No. 517—1928.

Publicațiune de licitație.

Primăria comunei Sinteia Mare publică licitație pe ziua de 6 Iulie 1928 ora 10 a. m. pentru furnizarea alor 108 m³ lemne de foc, calitate prima, necesare Primăriei comunale precum și competența notarială.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 72—80 din legea contabilității publice, cu oferte închise și sigilate în localul Primăriei.

Condițiunile de licitație se pot vedea zilnic sub orele oficiale în biroul notarial.

În caz de nesucces, licitația a doua se va ține la 23 Iulie 1928.

Sinteia Mare la 22 Maiu 1928.

Primăria.

No. 399

No. 520—1928.

Publicațiune de Licitație

Primăria comunei Sinteia Mare publică licitație pe ziua de 6 Iulie 1928 orele 11 a. m. pentru furnizarea alor 28 q. ovăz 8 cară de paie, potcovirea alor 2 cai, repararea trăsuri și harnașamentului necesare cărăușiei comunale pe anul 1928.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice, cu oferte închise și sigilate în localul Primăriei.

Condițiunile de licitație se pot vedea zilnic în biroul notarial.

În caz de nesucces, a doua licitație se va ține în ziua de 23 Iulie 1928.

Sinteia Mare la 22 Maiu 1928.

Primăria.

No. 397

No. 518—1928.

Publicațiune de Licitație.

Primăria comunei Sinteia Mare publică licitație pe ziua de 5 Iulie 1928 orele 10. a. m. pentru furnizarea alor 12 buc. revolvere cu toc de piele necesare pentru vigiliile de câmp.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 72—80 din legea Contabilității publice, cu oferte închise și sigilate în localul Primăriei.

Condițiunile de licitație se pot vedea zilnic în biroul notarial.

În caz de nesucces, licitația a doua se va ține în ziua de 23 Iulie 1928.

Sinteia Mare la 22 Maiu 1928.

Primăria.

No. 396

No. 521—1928.

Publicațiune de licitație

Primăria comunei Sinteia Mare publică licitație pe ziua de 6 Iulie 1928 ora 11 a. m. pentru furnizarea alor 30 q. ovăz porumb 12 q. urlân 20 cară de paie, și 50 q. tului de porumb necesare pentru alimentarea animalelor de producție pe anul 1928.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea Contabilității publice, cu oferte închise și sigilate în localul Primăriei.

Condițiunile de licitație se pot vedea zilnic în biroul notarial.

În caz de nesucces a doua licitație se va ține în ziua de 23 Iulie 1928.

Sinteia Mare la 22 Maiu 1928.

Primăria.

No. 398

No. 519—1928

Publicațiune de Licitație.

Primăria comunei Sinteia Mare publică licitație pe ziua de 5 Iulie 1928 orele 11 a. m. pentru furnizarea alor 2 rânduri haine de vară pentru poliției comunale.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 72—80 din legea contabilității publice, în localul Primăriei.

Condițiunile de licitație se pot vedea zilnic în biroul notarial.

În caz de nesucces, a doua licitație se va ține în ziua de 23 Iulie 1928.

Sinteia Mare la 22 Maiu 1928.

Primăria.

No. 395

Ministerul Justiției
Comisiunea de naturalizări

Conform art. 23 din legea privind dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința acelora care ar vrea să facă vre-o întâmplare, potrivit dispozițiilor art. 23 din zisa lege.

Dos. No. 2412—92

Domnule Președinte.

Subsemnatul *Cepregi Carol* funcționar tehnic, în etate de 25 ani, născut de religie rom. cath. domiciliat în Arad, Piața Avram Iancu Nr. 2 de fel supus cehoslovacia venit în România în anul 1920 la tatăl adoptiv Mureșanu Florian de naționalitate român și profesor de stat la școala română de Arte și Meserii din Arad. Având în vedere că dela această dată mă întrec în România, unde am absolvit și școala română de Arte Meserii și unde am satisfăcut și obligamentul militar, respectuos vă rog binevoiați a dispune primirea mea ca cadrele cetățenilor români prin naturalizare. În virtutea legii relativ la pierderea și dobândirea cetățeniei române publicată în Monitorul Oficial cu Nr. 41 din 1924 cu onoare vă rog să satisfacă cererea declarând tot odată că renunț la orice altă cetățenie și oblig la supușenia tuturor legilor române. Pentru sprijinirea cererii înaintez următoarele documente:

1. Extrasul de naștere. 2. Act notarial public No. 886—1924 din care reiese că am renunțat la orice cetățenie și am optat pentru cetățenia română. 3. Cert. de moralitate. 4. Certificatul de lăsarare la vatră cu No. 255 eliberat de către Reg. 4. Grănicierii Deva din care reiese că am satisfăcut obligamentul militar. 5. Cert. de studii din care reiese că am absolvit școala română de Arte și Meserii din Arad. 6. Cert. de cetățenie al tatălui adoptiv din care reiese că este cetățean român. În baza documentelor anexate cu profund respect vă rog binevoiați a aduce o rezoluție favorabilă și cât mai urgentă cererii rugându-vă totdeauna să binevoiați dispune publicarea prezentei cereri conform legii.

Asigurându-vă de stima și devotamentul meu, semnez cu cel mai profund respect

Cepregi Carol

Nr. 392

Nr. 1435—928.

Publicație de Licitație.

Se publică licitațiune publică pe ziua de 21 Iulie 1928 ora 11 dimineața, la prefectura județului Arad pentru lucrările de construirea și construcția din beton armat a podului Nr. 113 peste Crișul-Alb de pe județul Micălaça — Vărfurile klm. 9+100.0 între comunele Guragont-Loș în valoare de Lei 2.200.000.

Licitațiune se va ține în conformitate cu dispozițiunile legii contabilității publice art. 72—83 în localul prefecturii județului Arad.

16 Maiu 1928.

Prefectura jud. Arad

Nr. 391.

Citiți și răspândiți
ziarul

„TRIBUNA NOUA”

UN ARTICOL DE SENTENȚIOASE AFIRMAȚII.

Fără a ne preocupa de stupidul stil și de neglijența ortografiei românești cu care un articol poate figura pe prima pagină a unui ziar cu un trecut așa de strălucit ca al ziarului „Românul”, vom căuta să desprindem din legitimul anonim al măzgălițelor sentențioasele rânduri, micimea și reaua argumentare a acelora cari, poate sub ocrotitoarea egidă a unui partid, își sculpă neputincioși întregul cortegiu de inferiozități ce l-a pus în slujba pretențioasei și selecte profesii a ziaristice.

„Cu multe zile înainte de data 6 Mai, scrie numitul articol, administrația județului în frunte cu cunoscutul Georgescu au năpădit județul cu manifeste de următorul conținut:

Frați Români! Nu ascultați minciunile celor cari vă cheamă la Alba-Iulia. Nu faceți voia unguirilor și bolșevicilor”.

Și analizând în forma adevărului, superioșitatea naționalismului acestui manifest, să încercăm noi, să desprindem fondul și tumoarea nervozității bieților diletanți în politica agitațiilor sterile.

„Nu ascultați minciunile celor cari vă cheamă la Alba-Iulia”!

Ce mai mare respect pentru adevărul și morala națională, decât verificarea celor ce au defilat sub pavăza Internaționalei a III la Alba-Iulia și ce mai elocventă dovadă de minciunile profetizate în cadrul legalist al „marei” întruniri ce chema țărănimea română să asculte intonându-se macabru marșul maghiar al bolșevismului, decât rândurile manifestului în care îndemna țărănimea conștientă să n'asculte de minciunile și otrăvirile ce s'au deblat cu un patetism revoltător în cupola sfântă a Alba-Iuliei?

Și cel mai mare adevăr pentru tendința și suflul de curat naționalism al rândurilor ce spuneau: „Nu faceți voia unguirilor”, decât coloanele presei maghiare care transmitea știri în toată lumea, că revoluționarii au pornit spre București și că „ei” sunt gata să „intervale” pentru „ocuparea” și „liniștirea” Ardealului?

Iar în continuarea manifestului, „articolul” îl urmărește mai departe:

„Guvernul va rămâne la putere și după 6 Mai și nu va îngădui ca țara să fie turburată. Am publicat acest manifest — spune scriitorul articolului — „ca dovada cinizmului liberal, căci țara de mult a stabilit”, „deja”. 1. Cine sunt mincinoșii. 2. „Cari lucră pe placul unguirilor și bolșevicilor și 3. Cât mai poate dura nefasta și nelegiuita guvernare liberală”.

Prea multă contradicție, prea multă neverosimilitate în tic-tacul acestei simple documentări, ca să mai stăruim în completul de amănunte. Desigur, țara a stabilit „deja” cine sunt mincinoșii, căci manifestul spunea precis: Guvernul va rămâne la putere și după 6 Mai și nu va îngădui ca țara să fie turburată. Probabil, că „autorul” ridicolului articol, nu știe că guvernul liberal a rămas încă la putere, că va mai sta pentru propășirea și consohidarea operei constructive ce se duce în toată țara, și că nu va mai lăsa de aici înainte ca țara să fie turburată de antagoniștii înălțării națiunii române.

„In Chișineu-Criș — continuă articolul, lume multă a fost refugiată ca să nu dea de urgia satrapilor lui Georgescu. Toată spuza aceasta de tero-

riști imbecili nu-și dă seama, că vremea răfueii nu este departe? Lăsăm la o parte „urgie satrapilor teroriștilor imbecili” a cărei calomnioasă definiție ar trebui lăsată în seama, autorităților cari n'au împiedecat nici un moment pe nimeni să se îndrepte spre locul întrunirii, lucru ce n'a fost scris de nici un ziar din capitală și care s'a executat în cea mai deplină atmosferă de liniște în toate colțurile țării, conform dorinței unui guvern tolerant și chibzolit.

Ceeace e tris și cinic în rândurile de mai sus e însă chemarea „vremei de răfuială”. E, dacă vreți în aceste jalnice cuvinte întreaga luptă, întregul simbol și întregul ideal al partidului care n'a știut în afară de politica agitațiilor sterile, decât urmărirea unui singur și meschin scop „Puterea”.

Un curent, un elan fecundând o epopee de sinistre perspective, încâtușă toată micimea și inferioșitatea sub aspect moral a acelora cari ca și Dr. Boiță, asmuțeau răvășind culele naționalismului nostru prin hârtii false, ce-tele înconștiențelor ce se duceau la întrunire, pentru satisfacerea poftelor profitorilor și spectatorilor „vremei de răfuială”.

„Vremea răfueii”! E tot ce-a creat istoria unui partid sentențios fără nici un scrupul, fără nici o etică, și mai ales, lipsit de seriozitatea și estetica atitudinii ce trebuie s'o aibe un partid cu adevărul politic.

Căci dacă timpul stagiului de purificare morală și de încercări în arena adevărată a politicii, nu va schimba vreodată mentalitățile acelora ce asvâră noțiuni repugnabile oricărei națiuni inteligente, greu s'ar putea profetiza dacă, cumva prin imposibil, le-ar sosi în adevăr, „vremea de răfuială”.

Petro Tomescu

O lămurire adevărată.

Toți cei care vreau să facă mișcare ori să fie legați de vreun partid politic rog să asculte lămuririle și adevărul care îl vor înșira mai jos.

Mulți din cei ce vor fi cetind aceste șire, vor gândi în sine că eu sunt unul de aceia cari-ar vrea un os de ros cum zice lumea de azi.

Eu ceta ce le-am scris, sunt născut țărăn, ceta ce rămân până la moarte. Ca țărăn am puțină carte pentru că așa zice proverbul: *ai carte ai parte!* și așa cu aceasta m'am legat de un partid tare care, ca să vi-l mai spun nu e ceva interesant.

Am fost cel mai infocat propagandist al acestui partid, făcând o mișcare vie pe aceste locuri unde locuiesc.

Partidul din care făceam parte cu unii din șefii lui au trecut la alt partid după cum am cetit în mai multe ziare, fără ca eu și cu cei cu mine să știm nimic de cele ce s'au petrecut, de-odată ne-am văzut rămași singuri izolați.

Astăzi însă am aflat adevărul și zic că: cel mai cu temeinic, cel mai fundamental și mai devotat partid pentru interesele Țării este singurul partidul Național-Liberal în care să intru cu inima deschisă cu fruntea sus și plin de mândrie și voi fi cel mai mare propagandist și cel mai devotat ostaș disciplinat al acestui partid așa numit „Partidul Național-Liberal”.

Toți acei cari doriți să faceți această ce eu am făcut, luați bine în considerare cele ce am scris în aceasta privință ca să nu vă fie mai mare înșălăciunea cea de pe urmă ca cea din întâi

Nichifor Ienășescu

plugar și cantor bisericesc în com. Groși.

Tribunalul judecă un învățător „regătan”?

În articolele trecute mi-am făcut spovedania conștiinței și deschisând suflului pentru justificarea apărării lui F. Popescu, am fixat atitudinea ce o nutresc față de tagma dascălească contra „prisosilor” vremii, pregătiți cu meșteșug să despoae în hărțuie imensa viață constructivă ce bate în pieptul ei. Aș vrea, în cele următoare să evoc câteva izbucniri ale unei minți derailate, care, mai în clipele trecute s'a întins jalnică spovedanie asupra moralității publice și făcând pe Chișineanul de ieri, a întins peste creștetul multor învățători valul sguduiri suflătești. Și ieri, cași azi „Chișineanul” împrijurărilor, rodul perioadei clocotitoare de patimi, a scurs pe coridorul situației. ritmul batjocurei, insultei și alte buruieni crescute lângă gardul imoralității. Atunci mi-am zis: în epoca noastră proaspătă când totul e fragil, aceste debiuri sunt inerente firii noastre prostfelice. Fiind la începutul orientărilor când în toate părțile nu observi alceva decât o mișcare nervoasă care oscilează în sburdalnicia ei după fixarea punctului de cohesiune națională, reflexele de natură patologică năvălesc piața gândirii netede și a transformă într'un câmp sgomotos de degradare. Spiritul public la început, în lipsa altor puncte de mănecare a rămas pasiv, la acordul harfelor stricate crezând că peștorii oportuniști ai situației în ferbințele boalei vor ajunge în convalescența rușinării. Dar, și-ai găsit! Și azi, ca și ieri, mișună „Chișineanul”, derușinării transformati în rentieri ai prostiei cari umplu văduhul de plătoria disformității. În clipele de aletargare după principiul normalității, le-am acordat leacul ertării, și-î înșirăm în rândul florilor exotice pripășite de pe alte țărâmurii. Azi, ca unor simbrăși de curente involburate, le arătam celula disconsiderării, iar împrejurul lor tragem sârma ghimpoasă a nevederii. Dar și până îi vom întunda în temnița neatenției, ne simțim datori ai urmări în trecutul lor în care circula fluidul spiritului pașnic, căci numai așa primesc culoarea pitorească a faptelor. Să începem cu „Chișineanul” de ieri, ca din firul amintirilor să țesem pânza reflexelor asupra celor de azi. Cel din clipele trecute, diformat suflătește ca și trupește sprijinit de cârja unui moșulică și rod al politisianismului vermănos, certat cu bunul simț s'a datat la cutezanța de a ajunge șeful apostolilor. Intrat proaspăt în arena idealului românesc, a uitat faptele lucrătorului nemernic, și s'a agățat de creanga însuflețirii naționale. Ajuns ca prin minune în atenția publicului dascălesc, și ajutat în tendințe de cătră omul care pe vremuri iscălia verseturi ungurești sub pseudonimul „Laci” s'a cocoșonat pe treapta piramidei sociale până în vârful îndrumării de sprite. Personalitatea lui era tipul imberbului cutezător și fără doctrina rușinei Idellei lui erau consecvențe prostiei. Din amvonul credințelor avansate, a făcut țigheaua repugnării înfrățită până la acoperiș în noroiul prostiei. Ei, dar a dat dovadă de idiotism și a fost destul ca marfa lui să aibă trecere pe la negustorul moșulică și autorul teremteturilor ungurești. Așa s'a prezentat acesta.

Celalt, de o stupidă intoleranță n'a profesat nici odată dragostea deapropelului. Îmbrăcat în postură trivială, uci-gând găinele vecinilor și păstrând în

clipele realizării idealului național cea mai condamnabilă atitudine de rechiziționist a cerealelor din magazinele și așa goale ale bieților mucenici țărani, a acoperit de banalitate numirea de educator. Copleșit de plăcerile unui hedonism orientat și împresmuit de desfrâul speculației a etalat într'o admirabilă solidaritate cu cei dântăi și cu un alt zanatic al răului. Amenințător ca un pedagog de al lui. Dala Lama, în senzația turburării mentale a frământat avantajele vremii, în înconștiente subterfugii. N'a pus nici un paiu la întințarea vre-unui cuib de cultură, în schimb, sub acoperirile desmerdărilor a le moșulică, se răfoia cu automobilul unui coleg, care a avut cutezanța să arunce mirosul benzinei în nasul șefului.

Al treilea, pufălos ca un curcan agitat, stigmatizat toată lumea care nu-i arunca sub haina mândriei Ape-titul laudei și al milogirii conrumpătoare. Toată binefăcătoare muncă, și toată propaganda grămădită în intenții curate și în îndemnuri limpezi, rodea metodic în ziarul simțirii. Agent provocator de certuri, varsă lacrimile îndurării de câte ori îl prinzi izbucnind în înșinuări face pe mironosița nevinovată, lăsând să se verse în suflul ascultătorilor fluidul credulității. Idealist în laudele-i proprii, năpădește urechile opiniei publice cu nuanțele unor vibrări răgușite însoțite de gesturi scrâncioabe. Nimic bun în această țară, decât produsul lui suflătesc din care se strecoară destrămarea. Incont nu cu alusie la suferințele lui din era trecută pe cari acum le adoră ca pe niște legionari mântulitori.

Aștia, „Chișineanul” de ieri. Cel de azi, la adăpostul ogrăzii anonimatului, ca un similar al produselor celor trecuți, a început repede să uite eclipsele dureroase ale sistemului milenar. Lovit în intenții regionaliste de îndrăzneala constructivă a lui F. Popescu, varsă din călmara urii otrava nimicirii. Discret în avantajii culese dela personagi miorlăitoare, stăpân pe seama înșinuărilor, reacțiunea contra „regătanilor” a pornit ca un val de gaze axilsiante. Nimic nu l-a reținut dela ciomagul distrugerii. La învârtit cum i-a dictat o credință pe care o poartă în suflatu-l negru ca păcatul. Sărmani oameni urziți să piară pe câmpuri de bătaii netrebnicel

Cristea

insp. școlar prietin devotat al dascălilor.

Buziaș

băile minerale lui Muschong

cu ape sărate feruginoase, foarte bogate de acid carbonic

efect mare

la boalele de inimă, arterioscleroza, la boalele femeiești

s'a deschis la 15 Mai

Funcționarii de Stat se bucură în sezoanele secundare de o reducere de 30% la prețul băilor.

Sezon până la 1 Octomvrie.

Cu deslușiri servește

Direcțiunea Băilor

nr 394 BUZIAȘ (România)

APEL!

Prin aceasta rugăm deponenții institutului nostru, cari au la noi depunerii peste 10000 Lei și cari până în prezent nu au subscris declarația de moratoriu, să binevoiască a se prezenta de urgență în biroul institutului între orele 9—12 a. m. și 3—5 p. m. aducând cu dâșii libelele de depuneri.

„VICTORIA”

Institut de Credit și Economii.

De ziua eroilor.

De ziua morților pentru elibărarea noastră, să ne plecăm genunchii în țărâna pe care ei au stropit-o cu mult sânge.

Să ne plecăm și frunțile descoperite prin jertfa lor și să le preaslăvim memoria-le binecuvântată.

În fața mormintelor glăsuitoare să ne pătrundem de măreția sacrificiului lor.

Să ne desbărăm de grijile mărunt și de patimile dăunătoare înaintării noastre pe calea binelui și într-un gând să ne aducem aminte de sângele celor 800 000 de eroi, sânge vărsat pentru descătușarea noastră din lanțurile robiei milenare.

Lepădând grijile lumești s'ascultăm pioși glasul acelui sânge.

Din țărâna pe unde s'a încheșnat și cu care s'a plămădit, glasul sângelui vărsat ne vorbește

Să-l ascultăm și-i vom auzi poveștile și îndrumările.

E timpul să facem acest lucru.

Sunt zece ani decând prin jertfa lui ne-am văzut cu ochii visul pe care-l restălmăceam de veacuri și moșii și strămoșii. Zece ani de atunci și în acest răstimp nimic n'am făcut spre a ne învrednici de binecuvântarea unui sacrificiu suprem al celor pe cari li evocăm în ziua înălțării Domnului.

Ne-am înrăit și în inimi ne-am sădit cele mni urâte sentimente. Ne dușmănim frați între noi și țărâni de meschine patimi luptăm unul contra altuia. De zece ani de când ar fi trebuit să dăm mână cu mână toți cei cari am primit botezul sângelui vărsat pentru mântuirea noastră.

N'am făcut-o. Din contră. Zi de zi a sporit ura și s'a incubat discordia între noi.

Zi de zi ne-am dovedit tot mai nevrednici de jertfa făcută pentru scăparea noastră.

Deabia dacă biciuim de glasul celor cu-o inimă mai curată odată n'an ne apropiam cu toții de mormintele celor cari și-au dat viața pentru țara n'care trăim nestângheriți spre a duce un mănunchi de flori la căpătâiul celor adormiți în vecinicie.

Dar n'am știut nici acolo în apropierea mormintelor glăsuitoare să ne săltăm inimele și să ne purificăm gândurile. Nu purtau florile pe cari le duceam an de an la căpătâiul morților, nici prinosul recunoștinții nici dovada minciuna, prefăcătorie. Ne apropiam mânăți sau chemați de cineva și nu îndemnați de hotărârea fermă a noastră de a ne răpune acolo în fața mormintelor, toate patimile și prin legământ că procedăm la înfrățirea și potențierea sentimentelor românești ca astfel să ne putem noi înșine asigura rezultatul jertfei celor pe cari îi evocăm.

Și ar trebui să ne dăm seama ca numai prii noi va putea da-nul rezultatul acelei jertfe.

Noi suntem cei cari trebuie să păstrăm și să garantăm patrimoniul pentru care s'a vărsat atâta sânge.

Dar spre a dovedi aceasta trebuie cel puțin acum în al zecelea an al libertății noastre să ne apropiem umerii și să ne înfrățim inimile. E o datorie la care e timpul să răspundem și glasul sângelui vărsat cu prisosință ne îndeamnă cu insistență s'o facem.

Să nu mai stăm pe gânduri. Să ne plecăm genunchii să ne

Gheorghe Coșbuc.

— 10 ani dela moartea lui. —

Se împlinesc zece ani dela moartea lui Coșbuc. 10 ani scurți de când poetul se transporta la vecinicul locaș, sub paza ascuțitului săbiilor dușmane purtate prin Bucureștiul mândriei românești strivită de barbaria unui înamic nemilos. Cântărețul vieții rustice și a năzuințelor naționale și-a îngropat ultimii sufluri de viață în încercări dramatice și în concepții uclătoare de aluzii. După desastrul din jurul Bucureștiului 1916, cel ce a fost suflet din sufletul neamului, a trebuit în împrejurările sbuciumului să vază plimbându-se pe străzile Capitalei României armatele unor neamuri cu fortați de apăsare. Lui, oropsitul coboritor din munții Năsăudului la întins soarta și acest păhar al umilinței, în ceasul crezului întreprinderi naționale. Is'a rezervat și acest trist și dureros spectacol care la închis doară numai în speranțe. A trebuit să fie așa. În țesutul istoriei noastre a fost sortit să se înfigă și această simfonie ca un proces rezultat din involburări încordate. După gloria din August, acei pe cari i-a orânduit în viteji admirați la Plevna, Grivița și Opanez au trebuit să se retragă dinaintea alor 4 armate până la stălpul de foc al opreliștei pe care era înfiptă credința rezistenței noastre: „Pe alcea nu se trece”!

În sufletul lui mare rezervor de forțe scaldate în apa îndurării, s'a petrecut după capitolul dela Mărășești, cea mai fermecătoare taină de izbândire a visurilor noastre seculare. Metodice în frământări de nădejdi, ținut în stralele vieții până în anul 1918 când trosnău în inchietați împărțiri ținute cu pumnul perfidiei și minciunii, Coșbuc a stors din precipitarea evenimentelor și din perioadele turburi, instinctul sigur al unității naționale. Din lacul lacrimilor vărsate a pescuit crezul dăinuirii noastre ca neam întregit și popor desrobbit.

În cele mai teribile sururi de înflorare nu se putea cu, el, purtătorul de revindere românești să-și fi uitat mândria expresiunilor prinsă în cuvintele:

Ți-ai mânat din veacuri turmele pe plaiu
Din stejarul Romei tu mlădiță suptă,
Și-ți cântai amarul din caval și nai.
Dar cumplit tu fostai când te-a dus în luptă
Ștefan și Mihail.

Născut în Hordou, sat de țărani așezați dar cu scriplirea mândriei în ochi și în vânătoarea brațelor. Coșbuc ca elev de liceu, îi prinde în mrejele inspirației sale poetice.

Îi cântă în munca câmpului, în beția dragostei și în bătașul pământului la horă. Îi simte în toată a lor desvălire sufletească și în temperamentul cu de visător legat de glia realității, croște mijloace artistice noi în înfățișarea lor naturală. Nimic artificial.

Înclinăm frunțile și pe deasupra mormintelor să ne întindem mâinile.

Numai astfel florile cari le vom duce și anul acesta în cimitirul celor morți pentru noi, vor purta în ele semnificația nemerită iar noi cei cari le vom duce numai astfel vom dovedi că ne învrednicim cu adevărat de jertfa prin care ne-am mântuit. De „Ziua Eroilor” aceasta să ne fie grija noastră de căpetenie!

Vicențiu Bugariu

Totul curge în pelingeri scăpate din robia denaturatului. Ferit de aspectele fragmentelor bolnave, cari dela moartea lui Emilescu începuseră a inunda literatura română prin băeți și băețol vorba lui Iorga, la el totul se încheagă în plămădeli de ritm original, care a stors și admirație dar și critice pline de veninul răutății. În poezia lui Coșbuc, tresar scânteele felului nostru de a fi și trăi. Prin el a vorbit un neam întreg și s'a ridicat la suprafață o moștenire sufletească străveche.

Gh. Coșbuc a fost intruchiparea sentimentului național. În mecanismul vieții de Stat scuturând asupra noastră toate nenorocirile concepțiilor, Coșbuc a vânturat ideea intransigenței și a netezit torentului energiei populare drumul afirmării ca de un duh rău, fugiau de vraja cuvântului său toată duhoarea brutală a opresorilor. În expresiile concepției sale poetice se înșiră ca prin farmec razele idealului național și dau năvala arătările conștientei viitoare. În aceasta pipăire de existență merge cu cutezanța până a zice:

Dumnezeu ni-e într'ajutor
Dacă și el e de-al lor
Nu-l mai vrem ocrotitor
Ne înfrățim cu iadul.

Cuvinte în cari se svârcoia o mândrie rănită în mersul ei către evoluțiune:

Sunt 10 ani decând Coșbuc nu mai este. A rămas sufletul său ca să întărească conștiința unui neam adus în hotarele sale, visate de Coșbuc și păzite cu sfințenie de cei ce știu să atingă pământul tropotind și armele mănuiind.

N. C.

Judecătoria rurală Șiria.

Nr. 4364—4—1927.

Publicațiune.

Judecătoria rurală Șiria aduce la cunoștința generală că la cererea lui Carol Wagner (loc. în Pâncota) a pornit procedura pentru anuierea următorului document despre care se afirmă că s'ar fi pierdut două cambii blanco în valoarea de câte 100 000—100.000 Lei semnate de către Lazar Palcu din Pâncota ca acceptant și de Ștefan Vörös Istvan din Pâncota, ca girant.

Deci, instanța înviată pe posesorul documentului amintit ca în termene de un an dela inserarea a treia a publicațiunei în Buletinul justiției să prezinte documentul la instanță, pentru ca în caz contrariu instanța îl va decalca nuli, dacă petiționarul va cere acesta din nou și termenul mai sus arătat va fi expirat.

Șiria la 30 Ianuarie 1928.

m. p. Petre Senciuc judecător.
Pentru conformitate. P. grefier.
(indescifrabil)

No 336.

INFORMAȚIUNI.

DL. I. Georgescu Prefectul Județului se va înapoia dela București luni 28 Mai a. c.

Dela Ad-ția Financiară. Se pune în vedere acelor cari n'au înaintat contractele sau declarațiile de chirie spre vizare la Ad-ția Financiară, să se prezinte până la 31 Maiu 1928.

Acel cari au făcut contracte în scris vor plăti impozitul până la 1000 lei în timbre fiscale, iar acel ce nu au contract în scris ci verbal vor face declarații de chirie în trei exemplare, dintre cari două vor fi timbrate cu 5 lei și însoțite de o cerere cu timbru de 8 lei.

Acel ce nu se vor prezenta până la data de 31 Maiu a. c. vor fi conștientizați la art 48 din legea timbrului rămânând tot odată responsabili și proprietarii pentru plata acestui impozit.

„Propagandă fără rezultat”

În comuna Z., în ziua de 2 Mai a. c. când marele propagandist Bogdan Pavel din Iosășel, împreună cu fiul său Dr. I. Bogdan, a adunat câțiva oameni în jurul lor, pentru ca să fie ascultați a plecat foarte mulțumiți crezând, că au secerat mari rezultate. D-lor, dacă cred asta se înșală amar, pentru că oamenii dela sate le știu scopul și chiar de aceia nu se vor lăsa ca tot ce sa zidit cu chin timp de 10 ani — ei național-țărăniști, să rupă totul în bucăți. — Țăranii noștri știu, că țara are mari nevoi de oameni cari pot să conducă acest stat. Deci aceștia sunt acei din partidul Naț.-Liberal în cap cu marele financiar și neobositul Președ. al Cons. V. Brătianu care a stat, stă și va sta în fruntea Țării pentru ca așa să cere să facă salvarea noastră și nu ne lasă ca să ajungem conduși de nepricepuți, cari nu au alt scop decât să vie la ciolanul plin cu carne.

Nu! asta nu vom lăsa-o ca noi, cari am fost o mie de ani badijocoriți de Ungurii, să se înceapă din nou badijocurile Buda-Pestei.

Așa este D-le Bogdan, noi cari până acum, ascultam i-i vom asculta și de aci înainte pe popii și învățătorii, cari sunt cu noi în tot locul, la bune la rele și nu pe Dvs. cari veniți la noi numai atunci când aveți nevoie și când voți ca să ajungeți la oala cu smântână, scopul căutați să vi-l îndepliniți dar nu să poate cu politica ce faceți alături de comuniștii Moscovici, Cristescu, etc.

Într-o comună oameni a chemat pe preotul lor la o adunare ca să-i ceară sfatul. Preotul după ce a sosit între oameni și-a luat pălăria după cap, iar consătenii la rugat să-și pue pălăria. Preotul a ascultat de oameni și și-a pus pălăria, dar tot atunci a zis: imi pun pălăria ca din nou să mi-o ridic în fața voastră, iar consătenii pentru acestea cuvinte a aplaudat pe acel Preot.

De ce nu te poți bucura și d-ța dela Bogdan de astfel de aplauze? Nu, pentru că nu ești rugat să-ți iai pălăria, dar nici ca să o pui pe cap, însă acum ești rugat ca să vii între noi atunci când vei fi chemat, iar ca să fi chemat poți să aștepti.

D. A.